

Słowo wstępne

Trzydziesty czwarty tom *Studiów Metodologicznych* poświęcony jest zagadnieniom z zakresu filozofii informacji oraz filozofii informatyki. Znalazło się w nim dwanaście tekstów przygotowanych przez przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych. Obok problemów związanych bezpośrednio z wymienionymi wyżej subdyscyplinami filozoficznymi poruszono w nich dodatkowo wątki nawiązujące do takich klasycznych działów filozofii jak epistemologia, metodologia, ontologia, logika i filozofia umysłu.

Prezentowane teksty podzielone zostały na dwie grupy tematyczne. W pierwszej części tomu umieściliśmy prace poświęcone szeroko rozumianej filozofii informacji. Część druga czasopisma nawiązuje do zagadnień z zakresu filozofii informatyki.

Artykuł wstępny, napisany przez Marcina J. Schroedera, omawia podstawowe problemy związane w pojęciem informacji. Jest on także wprowadzeniem do drugiego tekstu tego samego autora, w którym zawarta jest propozycja rozwiązania opisanych uprzednio sporów definicyjnych oraz prezentacja tożsamościowej definicji pojęcia informacji.

Wątki naukowe analizowane w dwóch pierwszych tekstach podejmowane są także przez kolejnych autorów. Rafał Szczepiński w swoim artykule dokonał przeglądu i analizy semantycznych teorii informacji. Z kolei Zbigniew Tworak zaprezentował główne założenia *parametrycznej definicji informacji* Marka Burgina, stanowiącej krok do skonstruowania jednolitej teorii informacji. Autor scharakteryzował również cechy, jakimi powinna się charakteryzować ogólna teoria informacji.

Druga grupa tekstów wchodzących w skład niniejszego tomu nawiązuje do tematyki rozważanej na gruncie filozofii informatyki. Ich wspólnym

mianownikiem jest informatyka rozumiana jako dyscyplina naukowo-techniczna oraz rozmaite zastosowania technologii informatycznych. Tę część tomu otwiera artykuł Pawła Grabarczyka, w którym autor, nawiązując do propozycji C.S. Peirce'a, omawia rolę pojęcia reprezentacji w filozofii informatyki. O jednym z najbardziej interesujących wątków związanych z funkcjonowaniem technologii komputerowych – wspomaganie twórczego rozwiązywania problemów – pisze w swoim tekście Andrzej Sępnik. W artykule Pawła Polaka, nawiązującym do poglądów J.D. Boltera i J.C.R. Licklida, poruszone zostało natomiast ważne filozoficznie zagadnienie technologii definiujących. Kolejny z autorów, Mariusz Szynkiewicz, stawia pytanie dotyczące specyfiki komputerów rozumianych jako określona klasa maszyn. Rozważania te umieszczone zostały w perspektywie filozofii i historii techniki. W tekście Joanny Holdys i Sławomira Leciejewskiego omówiony został problem transferu idei biologicznych do dziedziny informatyki.

Drugą część *Studiów Metodologicznych* zamykają trzy teksty, których autorzy skoncentrowali się na zagadnieniach logicznych i metodologicznych, związanych bezpośrednio z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Alicja Bukowska, Katarzyna Stefańska i Jakub Kuś opisali metodologiczne aspekty badań psychologicznych prowadzonych w przestrzeni Internetu i to zarówno w ich aspektach ilościowych, jak i jakościowych. Paweł Łupkowski, Oliwia Ignaszak i Patrycja Wietrzycka przeanalizowali sposoby rozwiązywania problemów wykorzystywane przez graczy w środowisku QuestGen. Ich rozważania zestawione zostały ze strategiami badającymi na inferencyjnej logice pytań. W ostatnim z prezentowanych tekstów Jarosław Boruszewski omawia kwestię użycia operatorów logicznych w zapytaniach wyszukiwawczych.

Mariusz Szynkiewicz